

بیمارستان بروزیه گنبد کاووس

سیر و ز کبدی

واحد حاکمیت بالینی
دفتر آموزش
تابستان ۱۳۹۱

TEL: 2237294

۶۱-پیشگیری از عفونت: تشویق بیمار به شستن صحیح دستها، رعایت بهداشت فردی و اجتناب از تماس با افرادی که مبتلا به بیماری عفونی هستند. توصیه به بیمار که روزانه وزن خود را کنترل و ثبت نماید و در صورت ایجاد تغییرات و افزایش وزن بیش از ۲/۲ کیلوگرم به پزشک گزارش نماید. در صورت ایجاد عالیم گیجی، تحریک پذیری، خواب آلودگی، تغییرات در وزن و اندازه دور شکم، وجود خون در مدفوع و استفراغ به پزشک مراجعه نماید.

۲-رژیم غذایی: کم چربی، پرکربوهیدرات، پرکالری و پربروتئین و کم نمک استفاده از مکملهای ویتامین، موادغذایی حاوی اسیدفولیک و آهن مثل مغز، جگر، سبوس، حبوبات.

سبزیجات برگدار سبز و میوه ها، عدم مصرف الكل و غذاهای کافین دار

۳-دارو درمانی: درمان علائم گوارشی- در صورت تجویز دیورتیکاهای نگه دارنده پتاسیم از مصرف زیاد غذاهای سرشار از پتاسیم مثل موز، پرتغال، هلو و ... اجتناب نماید.

۴-پیشگیری از خونریزی: از هرگونه صدمه، ترریقات عضلانی و زیرجلدی، زور زدن، عطسه و سرفه شدید، استفاده از اشیاء تیز، مصرف آسپرین خودداری کند. توصیه به استفاده از مسوک نرم و انجام تستهای انعقاد خون به طور منظم

۵-مراقبت از پوست: تغییر وضعیت مکرر در بستر، عدم مصرف صابون و مواد تحریک کننده پوست. جهت کنترل خارش، محیط را سرد نگه داشته و از لباسهای گشاد و نخی استفاده کند و از انجام فعالیت هایی که منجر به تعرق زیاد و افزایش دمای بدن می شود، خودداری نماید.

سیروز کبدی چیست؟

سیروز کبدی:

سیروز یک بیماری مزمن و پیشرونده است که با ایجاد تغییراتی در سلولهای کبدی و جایگزینی بافت فیبروز منژ بجای بافت طبیعی کبد مشخص میشود و بدین ترتیب ساختمان و عملکرد کبد دچار اختلال می شود.

انواع سیروز شامل:

- ۱- سیروز الکلی (شايعترین نوع)
- ۲- سیروز بعد از نکروز (بعثت هپاتیت ویروسی)
- ۳- سیروز صفراوی

علل و عوامل خطر آفرین عبارتند از:

صرف الکل - هپاتیت ویروسی - انسداد و التهاب سیستم صفراوی - نارسایی احتقانی قلب - بیماری ویلسون - سن بین ۴۵ - ۷۵ سال (جنس مردان شایعتر است) - سابقه مثبت خانوادگی - سموم و ترکیبات صنعتی شیمیایی

تظاهرات بالینی:

کبد در ابتدا بزرگ و اواخر بیماری چروکیده، فیبروزه، ندول رو کوچک میشود.

سایر علائم:

بی اشتهاایی، تهوع، استفراغ، سوءهاضمه، یبوست، اسهال، هموروئید، خونریزی از مری و معده، همانز، تب، یرقان، خستگی، آسیب، واریس، عروق بر جسته شکم، بزرگی طحال، پورپورا، خارش، تغییرات ناخن، قرمزی کف دست، اختلال قاعده‌گی، اترووفی بیضه، ژنیکوماسی، کم خونی، کمبود ویتامین های k,c,b,a ، استناتوره و پیگمانتوسیون پوست در سیروز صفراوی، تلانژکتازی عنکبوتی.

عوارض احتمالی:

خونریزی از واریس‌های مری، آنسفالوپاتی کبدی، هیپرتانسیون پورت، اختلال عملکرد کلیه

تشخیص:

تستهای عملکرد کبدی - تستهای خونی (-PT,PTT)، الکترولیتها، سرم و آلبومین)، بیوپسی کبد، اولترا سونوگرافی، CT اسکن، MRI، اسکن کبد، و سونوگرافی پورت.

درمان:

درمان سیروز علامتی است - رژیم غذایی حاوی پروتئین و مکملهای ویتامینی، اسیدفولیک، آهن و تجویز آلبومین ممکن است لازم باشد.

بررسی پرستاری:

بررسی علایم گوارشی، بررسی سطح هوشیاری، کنترل جذب و دفع و وزن، اندازه گیری دور شکم، بررسی علایم خونریزی و وضعیت تغذیه‌ای و یکپارچگی پوست.

آموزش به بیمار:

۱- فعالیت: استراحت در بستر، وضعیت نیمه نشسته، تغییر پوزیشن و تمرینات تنفسی، افزایش فعالیت به تدریج و در حد تحمل